

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติกัญชา กัญชง พ.ศ. โดย กระทรวงสาธารณสุข (ฉบับรับฟังความคิดเห็นวันที่ ๑๖ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗)

โดยที่กัญชาและกัญชงเป็นพืชที่ได้ถูกกำหนดให้เป็นยาเสพติดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ประชาชนอาจสามารถครอบครอง บริโภค และใช้กัญชาและกัญชงได้อย่างแพร่หลาย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน ตลอดจนเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ แต่อย่างไรก็ตามกัญชาและกัญชงเป็นพืชที่มีประโยชน์ในทางการแพทย์และสุขภาพ ซึ่งมีมูลค่าในทางเศรษฐกิจ จึงสมควรกำหนดให้มีมาตรการในการควบคุม กำกับและดูแลการนำกัญชาและกัญชงไปใช้ในทางที่เหมาะสม ตลอดจนส่งเสริมให้มีการพัฒนากัญชาและกัญชงเพื่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจของประเทศมากที่สุด รวมทั้งกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการเพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการควบคุมและส่งเสริมการใช้กัญชาและกัญชง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑. วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

๑.๑ การรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ระบบกลางทางกฎหมาย www.law.go.th

The screenshot displays the Law.go.th website interface. At the top, there is a search bar and navigation menu. The main content area features a progress bar for the public consultation process, with a 'Send Feedback' button. Below the main content, there is a QR code and a link to the survey page: https://law.go.th/listeningDetail?survey_id=NDMONURHQV9MQVIRUPTIRFTKQ=. The interface is in Thai and includes a 'Send Feedback' button.

๑.๒ การรับฟังความคิดเห็นผ่านทางหนังสือ

(๑) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้มีหนังสือที่ สธ ๐๕๑๒/๕๐๗๓ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๗ และหนังสือที่ สธ ๐๕๑๒/ว ๕๐๗๔ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๗ สอบถามความคิดเห็นต่อ ร่างพระราชบัญญัติกัญชา กัญชง พ.ศ. ไปยังหน่วยงานราชการ ๑๒ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานอัยการสูงสุด กรมองค์การระหว่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กรมวิชาการเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

(๒) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้มีหนังสือที่ สธ ๐๕๑๒.๐๒/ว ๕๒๘๒ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๗ ถึงหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ทุกแห่ง เชิญร่วมแสดงความคิดเห็นต่อ ร่างพระราชบัญญัติกัญชา กัญชง พ.ศ.

๒. จำนวนและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ ระบบกลางทางกฎหมาย www.law.go.th ระหว่างวันที่ ๑๖ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ รวมระยะเวลา ๑๕ วัน ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

๓. พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

กลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความเห็นร่างพระราชบัญญัติกัญชา กัญชง พ.ศ. ประกอบด้วย หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานเอกชน องค์กรศาล รัฐวิสาหกิจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นิสิต นักศึกษา ผู้ประกอบกิจการร้านกัญชา วิสาหกิจชุมชน/เกษตรกร มูลนิธิ/สมาคม ประชาชน/บุคคลทั่วไป และหน่วยงานอื่นๆ โดยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น ผ่านเว็บไซต์ระบบกลางทางกฎหมาย www.law.go.th ระหว่างวันที่ ๑๖ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ รวมระยะเวลา ๑๕ วัน มีผู้สนใจเข้าชมร่างพระราชบัญญัติกัญชา กัญชง พ.ศ. จำนวน ๕,๙๔๐ ครั้ง และมีผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น จำนวน ๔๒๙ ราย ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ ๑๐๙ ราย หน่วยงานเอกชน ๑๘ ราย บุคลากรทางการศึกษา ๒๐ ราย ประชาชน/บุคคลทั่วไป ๒๒๕ ราย ผู้ประกอบกิจการร้านกัญชา ๕๗ ราย

๔. สรุปการรับฟังความคิดเห็นทางกฎหมาย

๔.๑ สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นเป็นหนังสือ

ลำดับ	หน่วยงาน	ความเห็นต่อร่าง		ความเห็นเพิ่มเติม/ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
๑	สำนักงาน ป.ป.ส.	-	-	<p>๑. องค์ประกอบของคณะกรรมการกัญชา กัญชง เห็นควรให้มีเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง เนื่องจากอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๑๙๖๑ และอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. ๑๙๘๘ ยังคงกำหนดให้ประเทศภาคีสมาชิกต้องมีมาตรการควบคุมเท่าที่จำเป็นเกี่ยวกับกัญชา เพื่อป้องกันมิให้มีการนำไปใช้ในทางที่ผิดและการลักลอบค้าที่ผิดกฎหมาย ดังนั้น สำนักงาน ป.ป.ส. ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบตามอนุสัญญาดังกล่าว จึงควรต้องกำหนดให้มีในองค์ประกอบของคณะกรรมการ</p> <p>๒. การบริโภคกัญชา กัญชง การขออนุญาตและการอนุญาต เห็นควรให้เป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในทางการแพทย์และวิทยาศาสตร์เท่านั้น เพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยยาเสพติดระหว่างประเทศ โดยเฉพาะกรณีของการบริโภคเพื่อการบำบัดรักษา ควรกำหนดให้ดำเนินการสั่งจ่ายโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อผู้ป่วยและสามารถควบคุมการบริโภคกัญชามีให้นำไปใช้ในทางที่ผิด และเรื่องสถานที่บริโภคกัญชา กัญชง เห็นควรกำหนดให้เป็นสถานที่ภายใต้การควบคุมตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ เพื่อให้มีมาตรการควบคุมที่เหมาะสมและสามารถตรวจสอบได้</p> <p>๓. บทเฉพาะกาลกำหนดเกี่ยวกับใบอนุญาตซึ่งออกให้ผู้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ มีข้อสังเกตคือ ประเภทของใบอนุญาตตามกฎหมายเดิมกับใบอนุญาตที่ให้ถือว่าเป็นใบอนุญาตตามร่างฯ นี้ มีความแตกต่างกันในลักษณะ/ประเภทของใบอนุญาต อาจไม่มีความสอดคล้องกันในประเด็นต่างๆ เช่น ชื่อหรือคุณสมบัติของผู้ได้รับใบอนุญาต เห็นควรกำหนดให้มีความสอดคล้องกัน</p>
๒	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	✓	-	- ไม่มีประเด็นเพิ่มเติม -
๓	สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์	✓	-	- ไม่มีประเด็นเพิ่มเติม -
	กรมทรัพย์สินทางปัญญา	✓	-	- ไม่มีประเด็นเพิ่มเติม -
๔	สำนักงานอัยการสูงสุด	✓	-	บทกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ ยังมีการกำหนดอัตราโทษต่ำไป อาจไม่สามารถยับยั้งการฝ่าฝืนได้ และหากเป็นไปได้ควรพิจารณาเพิ่มในส่วนของการชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้บริโภคในลักษณะค่าเสียหายเชิงลงโทษ (Punitive Damages)
๕	กระทรวงการต่างประเทศ	-	-	<p>๑. ประเทศไทยเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาเสพติดภายใต้กรอบสหประชาชาติ ๓ ฉบับ ได้แก่ (๑) อนุสัญญาว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. ๑๙๖๑ (๒) อนุสัญญาว่าด้วยวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. ๑๙๗๑ และ (๓) อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ค.ศ. ๑๙๘๘ โดยมีพันธกรณีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศที่จะต้องดำเนินการตามอนุสัญญาฯ ทั้ง ๓ ฉบับ</p> <p>๒. ข้อสังเกตเกี่ยวกับความสอดคล้องของร่างฯ กับพันธกรณี ดังนี้</p>

ลำดับ	หน่วยงาน	ความเห็นต่อร่าง		ความเห็นเพิ่มเติม/ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
				<p>๒.๑ หลักการและเหตุผลที่ระบุว่า กัญชาเป็นพืชที่มีได้ถูกกำหนดให้เป็นยาเสพติดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ๒๕๖๔ และมาตรา ๓ ของร่างฯ ไม่สอดคล้องกับอนุสัญญาเดี่ยวฯ ข้อ ๒ วรรค ๑ ที่กำหนดให้กัญชาขังอยู่ในบัญชีประเภท ๑ ของอนุสัญญาเดี่ยวฯ ที่ยังอยู่ภายใต้มาตรการควบคุมยาเสพติดทั้งหมด และรัฐภาคีต้องดำเนินการตามที่เป็นเพื่อป้องกันการค้าใบกัญชาโดยผิดกฎหมาย</p> <p>๒.๒ มาตรา ๓ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ ข้อ (ก) ไม่สอดคล้องกับข้อบทของอนุสัญญาเดี่ยวฯ โดยเฉพาะข้อ ๔ (ซี) ซึ่งกำหนดให้การผลิต จำหน่าย ใช้และครอบครองสารตามบัญชีประเภท ๑ ของอนุสัญญาเดี่ยวฯ จำกัดเฉพาะวัตถุประสงค์ทางการแพทย์และวิทยาศาสตร์เท่านั้น และอนุสัญญาฯ ค.ศ. ๑๙๘๘ ข้อ ๓ (หนึ่ง)(เอ) และ (บี) กำหนดให้รัฐภาคีต้องกำหนดมาตรการลงโทษทางอาญาต่อการผลิต สกัด ขยาย ขนส่ง นำเข้า และเพาะปลูกพืชเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และควรพิจารณาคำนึงของอาหารและเครื่องสำอาง ที่เข้าข่ายใช้เพื่อบำรุง รักษาโรคหรือบรรเทาอาการต่างๆ</p> <p>๒.๔ มาตรา ๔ ของร่างฯ เสนอให้แก้ไขถ้อยคำให้สอดคล้องตามที่คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญด้านยาเสพติดของ WHO ได้ให้ข้อเสนอแนะในที่ประชุม CND สมัย ๖๓ ปี ๒๕๖๓ ให้ระบุสารแคนนาบิไดออล (cannabidiol, CBD) และสารเตตราไฮโดรแคนนาบินอล (tetrahydrocannabinol, THC) ในเชิงอรรถของบัญชีประเภทที่ ๑ อนุสัญญาเดี่ยวฯ โดย THC ไม่เกินร้อยละ ๐.๒ โดยน้ำหนักจัดว่าไม่อยู่ภายใต้การควบคุมระหว่างประเทศ</p> <p>มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้</p> <p>“กัญชา” หมายความว่า พืชในสกุล Cannabis และวัชตูลุร้ายการหรือสารสกัดที่มีสารแคนนาบิไดออล (cannabidiol, CBD) เป็นส่วนประกอบต่าง ๆ ที่มีอยู่ในพืชกัญชา <u>และต้องมีสารเตตราไฮโดรแคนนาบินอล (tetrahydrocannabinol, THC) ไม่เกินร้อยละ ๐.๒ โดยน้ำหนัก</u></p> <p>“กัญชง” หมายความว่า พืชในสกุล Cannabis และวัชตูลุร้ายการหรือสารสกัดที่มีสารแคนนาบิไดออล (cannabidiol, CBD) เป็นส่วนประกอบต่าง ๆ ที่มีอยู่ในพืชกัญชง และมีสารเตตราไฮโดรแคนนาบินอล (tetrahydrocannabinol, THC) <u>ไม่เกินร้อยละ ๐.๒ โดยน้ำหนัก ไม่เกินปริมาณตามที่คณะกรรมการกัญชา กัญชงกำหนด</u> โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p> <p>๒.๔ องค์ประกอบของคณะกรรมการกัญชา กัญชง มาตรา ๘ (๓) เพิ่ม “ปลัดกระทรวงยุติธรรม และเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด” ร่วมเป็นกรรมการ เนื่องจาก สำนักงาน ป.ป.ส. เป็นหน่วยงานหลักที่ดำเนินการตามพันธกรณีภายใต้อนุสัญญาควบคุมยาเสพติดระหว่างประเทศ ซึ่งรวมถึงการรายงานเกี่ยวกับสารเสพติดต่อ INCB ซึ่งเป็นกลไกภายใต้ UNODC</p> <p>๒.๕ หมวด ๓ หมวด ๔ หมวด ๕ หมวด ๘ และหมวดอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เห็นควรมีมาตรการควบคุมกำกับดูแลเพื่อให้การเพาะปลูก การผลิต การใช้ และการนำเข้า-ส่งออก การจำหน่าย และการโฆษณา เป็นไปเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์และวิทยาศาสตร์เท่านั้น</p> <p>๓. เสนอให้มีการจัดประชุมระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาร่างฯ ในรายละเอียด และรับฟังข้อสังเกตและข้อห่วงกังวลของหน่วยงาน โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศก่อนเสนอร่างฯ ในขั้นตอนต่อไป</p>

ลำดับ	หน่วยงาน	ความเห็นต่อร่าง		ความเห็นเพิ่มเติม/ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
๖	สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	✓	-	<p>๑. หมวด ๓ การขออนุญาตและการอนุญาต มาตรา ๑๕ กำหนดให้มีการขออนุญาตครอบคลุมกรณีการปลูก ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือจำหน่ายกัญชา กัญชง หรือสารสกัดต้องได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาตก่อนนั้น แต่สาระสำคัญเน้นเรื่องใบอนุญาตเพาะปลูกที่เป็นการผลิต นำเข้า ส่งออก หรือจำหน่ายที่แบ่งตามขนาดพื้นที่เพาะปลูกโดยพื้นที่ขนาดเล็กก็เริ่มที่ทำได้ แต่ไม่ได้ครอบคลุมถึงการครอบครองปริมาณกัญชาหรือกัญชงในระดับครัวเรือน ซึ่งอาจเป็นช่องว่างของการกำกับดูแล และอาจทำให้เกิดการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อสันตนาการหรือนำไปใช้ประโยชน์ในทางที่ผิด อีกทั้ง ยังอาจส่งผลเป็นอันตรายต่อบุคคลที่บริโภคกัญชา กัญชง หรือสารสกัดหากบริโภคเกินความจำเป็น</p> <p>๒. หมวด ๖ การโฆษณา อาจพิจารณาเพิ่มเติมกระบวนการให้มีการขออนุญาตโฆษณาก่อนจึงจะสามารถเผยแพร่ได้ เพื่อป้องกันมิให้สื่อโฆษณาที่ไม่เหมาะสมแพร่กระจายในวงกว้าง และจะทำให้ยากต่อการปรับแก้ไขความเชื่อและความเข้าใจที่ถูกต้องของสังคม</p>
๗	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	✓	-	<p>๑. การมีมาตรการควบคุมการดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริโภค หรือการดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับกัญชา กัญชง เป็นเรื่องที่ต้องมีมาตรการควบคุมและบังคับให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด</p> <p>๒. กรณีการคุ้มครองบุคคลซึ่งได้รับอันตรายจากการบริโภคกัญชา กัญชง และการป้องกันการใช้ในทางที่ผิด โดยกำหนดห้ามขายกัญชา กัญชง เพื่อนำไปบริโภค แก่กลุ่มเปราะบาง ถือเป็นกลุ่มที่ต้องได้รับการคุ้มครองและปกป้องเป็นพิเศษ</p> <p>๓. การบริโภคกัญชา กัญชง เป็นการบริโภคเฉพาะกลุ่ม การโฆษณาและการสื่อสารการตลาด จึงไม่ควรมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์อย่างแพร่หลาย แต่ในปัจจุบันสื่อโซเชียลมีเดียสามารถเข้าถึงได้ง่ายและยากต่อการควบคุมประกอบกับยังไม่มีมาตรการหรือแนวทางที่ชัดเจนในการป้องกันเด็กและเยาวชนที่ขาดความเข้าใจโทษของกัญชา กัญชง จึงจะต้องมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังควบคู่ไปด้วย</p> <p>๒. การขออนุญาตและการอนุญาตตามหมวด ๒ ถือเป็นกลไกที่สำคัญในการควบคุม ตรวจสอบ การใช้งานและการกระทำที่เกี่ยวข้องกัญชา กัญชง ให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อความปลอดภัย เหมาะสมต่อสุขภาพ และวิถีชีวิตของประชาชนทั่วไปในสังคม</p>

๔.๒ สรุปผลการรับฟังความเห็นผ่านเว็บไซต์ระบบกลางทางกฎหมาย www.law.go.th

	ประเด็นคำถาม	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	ความเห็นเพิ่มเติม/ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ
๑	<p>ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับหลักการและเหตุผลที่ให้มีกฎหมายว่าด้วยกัญชา กัญชง</p> <p>- ผู้เห็นด้วย จำนวน ๓๔๘ ราย</p> <p>- ผู้ไม่เห็นด้วย จำนวน ๘๑ ราย</p>	๘๑	๑๙	<p>- เห็นด้วยกับหลักการที่ให้มีการออกกฎหมายเพื่อควบคุมและส่งเสริมการใช้กัญชาและกัญชงในทางการแพทย์และการวิจัย รวมถึงการสร้างประโยชน์ทางเศรษฐกิจ แต่ควรมีการปรับปรุงในเรื่องการกำกับดูแลเพื่อป้องกันการใช้ในทางที่ไม่เหมาะสม และให้ความสำคัญกับการรักษาความปลอดภัยของผู้บริโภคเป็นหลัก และควรกำหนดให้มีมาตรการควบคุมผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นหากถูกนำมาใช้ในทางที่ผิด เพื่อให้ใช้กัญชา กัญชงให้เกิดประโยชน์สูงสุด</p> <p>- เห็นด้วยกับหลักการและเหตุผลนี้ เนื่องจากการออกกฎหมายจะช่วยควบคุมและจัดการการใช้กัญชาและกัญชงในสังคมได้ดีขึ้น ลดผลกระทบเชิงลบต่อสุขภาพและสังคม ขณะเดียวกันยังส่งเสริมให้เกิดประโยชน์ในทางเศรษฐกิจและการแพทย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย</p> <p>- เห็นด้วย เพราะเป็นพืชที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน กฎหมายนี้เป็นการจัดระเบียบให้มีแบบแผน ตั้งแต่กระบวนการผลิต ปลูก หรือทั้ง ส่งออก นำเข้าให้ถูกต้องถูกกลุ่ม โดยจะมีการจัดตั้งกรรมการ ผู้ออกไปอนุญาต คือให้มีผู้รับผิดชอบในส่วนนี้ เพื่อจะได้ตีกรอบขอบเขตให้เหมาะสม</p> <p>- เห็นด้วยกับการมีกฎหมายว่าด้วยกัญชาและกัญชง เพราะ ช่วยส่งเสริมการใช้ทางการแพทย์ พัฒนาเศรษฐกิจ ควบคุมการใช้ผิดวิธี และสนับสนุนการวิจัยเพื่อความยั่งยืนของสังคม</p> <p>- เห็นด้วย เนื่องจากเป็นกฎหมายที่มีเจตนารมณ์ในการพัฒนากัญชาและกัญชงที่เป็นพืชที่มีมูลค่าในทางเศรษฐกิจ ซึ่งสามารถใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์และสุขภาพ จึงสมควรส่งเสริมและพัฒนากัญชาและกัญชงเพื่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจของประเทศ ตลอดจนมีการกำหนดมาตรการควบคุม กำกับและดูแลการนำกัญชาและกัญชงไปใช้ในทางที่เหมาะสม</p> <p>- ไม่เห็นด้วย เนื่องจากการให้เหตุผลทางกฎหมายที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการและขัดต่อประมวลกฎหมายยาเสพติด เพราะกัญชายังคงมีส่วนที่ถือว่าเป็น “ยาเสพติด” ตามประมวลกฎหมายยาเสพติดอยู่</p>
๒	<p>ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับความในมาตรา ๑ - ๕ แห่งร่างพระราชบัญญัติกัญชา กัญชง พ.ศ.</p> <p>- ผู้เห็นด้วย จำนวน ๓๓๑ ราย</p> <p>- ผู้ไม่เห็นด้วย จำนวน ๙๘ ราย</p>	๗๗	๒๓	<p>- เห็นด้วยกับหลักการในมาตรา ๑ - ๕ เนื่องจากการวางโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญในการกำกับดูแลการใช้กัญชาและกัญชงอย่างเป็นระบบ กำหนดขอบเขตการใช้ และค่านิยามที่ชัดเจนเพื่อป้องกันการใช้ผิดวัตถุประสงค์ ตลอดจนการมอบอำนาจให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขมีบทบาทในการออกกฎหมายและควบคุมในรายละเอียดเพื่อประโยชน์ของสังคมและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ</p> <p>- ค่านิยาม “สารสกัด” เหตุใดจึงไม่รวมถึงสารที่ได้จากกระบวนการสกัดส่วนอื่นของกัญชาหรือกัญชง ทั้งที่ทุกส่วนของต้นกัญชาหรือกัญชงมีสาร THC ด้วยกันทั้งนั้น แต่อาจมีปริมาณ THC มากน้อยแตกต่างกันออกไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งใบที่ติดกับช่อดอกของกัญชาหรือกัญชงที่เป็นส่วนที่มีปริมาณ THC สูงเช่นเดียวกับ</p>

ประเด็นคำถาม		เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	ความเห็นเพิ่มเติม/ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ
				<p>ช่อดอก นอกจากนี้ แม้สารสกัดจากส่วนอื่นของกัญชาหรือกัญชงจะมีปริมาณ THC ไม่เท่ากับช่อดอก แต่อาจมีกรรมวิธีสกัดในปริมาณมาก ๆ แล้วนำมาปรับความเข้มข้น และทำให้ได้รับสารสกัดที่มี THC เข้มข้นเท่ากับสารสกัดจากช่อดอกก็ได้</p> <p>- ใบอนุญาตเพาะปลูก ควรจะรวมถึงการผลิตไปด้วย เพราะคนที่เพาะปลูกต้องมีกระบวนการผลิต ตาม พ.ร.บ.นี้ (จากการบ่ม การตาก) เพื่อที่จะไม่เสียเงินในการขอใบอนุญาตซ้ำซ้อน</p>
๓	<p>ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับความในหมวด ๑ บททั่วไป (มาตรา ๖-๗)</p> <p>- ผู้เห็นด้วย จำนวน ๒๓๕ ราย</p> <p>- ผู้ไม่เห็นด้วย จำนวน ๑๙๔ ราย</p>	๕๔	๔๖	<p>- ความเห็นด้วยส่วนใหญ่ที่ไม่เห็นด้วย เนื่องจากร่างมาตรา ๗ กำหนดระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาต การออกใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การออกใบแทนใบอนุญาต และการแก้ไขเปลี่ยนแปลงใบอนุญาต ตามพระราชบัญญัตินี้ กำหนดให้ผู้อนุญาตต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ ซึ่งเป็นระยะเวลาที่นานเกินไป อาจทำให้ผู้ประกอบการเสียโอกาสทางธุรกิจ โดยเสนอให้กำหนดกรอบระยะเวลาจากหกสิบวัน เป็นสามสิบวันหรือสี่สิบห้าวัน</p> <p>- เสนอให้มีการแก้ไขถ้อยคำในร่างมาตรา ๗ โดยเพิ่มข้อความ เป็น "...กรณีที่ผู้ขออนุญาตส่งมอบหลักฐานครบถ้วน ถูกต้องตามที่กำหนด ผู้อนุญาตต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ ..." หรือควรหมายถึงเมื่อเอกสารประกอบคำขอครบสมบูรณ์ และได้ชำระค่าธรรมเนียมคำขออนุญาตแล้ว</p> <p>- ไม่เห็นด้วย เนื้อหาในหมวด ๑ บททั่วไป ควรกำหนดหลักการสำคัญเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากกัญชาทางการแพทย์เท่านั้นโดยอ้างถึงบทบัญญัติในประมวลกฎหมายยาเสพติด โดยกำหนดห้ามการขายหรือให้กัญชาผลิตภัณฑ์กัญชาแก่ผู้อื่น ยกเว้นการสั่งใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรหรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากกัญชาเพื่อใช้บำบัดรักษาโรคของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์หรือหมอพื้นบ้านตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทยซึ่งเป็นผู้ให้การรักษาตามมาตรา ๓๓ (๕) ของประมวลกฎหมายยาเสพติด</p>

	ประเด็นคำถาม	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	ความเห็นเพิ่มเติม/ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ
๔	<p>ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับความในหมวด ๒ คณะกรรมการกัญชา กัญชง (มาตรา ๘-๑๔)</p> <p>- ผู้เห็นด้วย จำนวน ๒๓๓ ราย</p> <p>- ผู้ไม่เห็นด้วย จำนวน ๑๙๖ ราย</p>	๕๔	๔๖	<ul style="list-style-type: none"> - เห็นด้วยกับระบบคณะกรรมการ เพราะจะมีผู้มีความรู้และความเชี่ยวชาญหลายคน ร่วมกันพิจารณาเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาจากการใช้กัญชา กัญชงในทางที่ผิด นอกจากนี้การที่มีตัวแทนจากหลายฝ่ายเข้ามา ร่วมกัน จะช่วยให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างรอบคอบมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ควรคำนึงถึงการบริหารงานและความโปร่งใสของคณะกรรมการด้วย เนื่องจากมีหลายฝ่ายเข้ามาเกี่ยวข้อง อาจทำให้เกิดความล่าช้าหรืออาจมีปัญหาเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน - ความเห็นของผู้แสดงความคิดเห็นส่วนหนึ่ง เห็นว่าองค์ประกอบของคณะกรรมการ ควรเพิ่มตัวแทนจากผู้ประกอบวิชาชีพ ได้แก่ นายกสภาการแพทย์แผนไทย นายกแพทยสภา นายกทันตแพทยสภา นายกสภาเภสัชกรรม - ความเห็นของผู้แสดงความคิดเห็นส่วนหนึ่ง เห็นว่าควรมีกรรมการที่มาจากประชาชน เช่น ตัวแทนของผู้ประกอบการ หรือผู้ป่วยหรือผู้บริโภครักษาทางการแพทย์ เพื่อให้มีการรับฟังความคิดเห็นที่หลากหลายและครอบคลุมมากขึ้น - การกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการยังขาดความเหมาะสม เนื่องจากอำนาจหน้าที่และภารกิจของคณะกรรมการกว้างกว่าด้านสาธารณสุข โดยเฉพาะผลกระทบทางสังคม เศรษฐกิจ อาชญากรรม การบังคับใช้กฎหมาย จึงควรมีองค์ประกอบของคณะกรรมการที่หลากหลายให้ครอบคลุมประเด็นที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน และไม่ควรรให้อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยฯ เป็นกรรมการและเลขาฯ เนื่องจากไม่สอดคล้องกับภารกิจ พันธกิจของกรมการแพทย์แผนไทย แต่ควรกำหนดให้เลขาธิการ ป.ป.ส. และเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เป็นกรรมการและเลขานุการร่วม - องค์ประกอบของคณะกรรมการ ควรมีกรรมการที่มาจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อเสนอวิธีการและแนวทางการแก้ปัญหาของกัญชา กัญชงในปัจจุบัน - กรรมการโดยตำแหน่ง ควรเพิ่ม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เนื่องจากที่ผ่านมามีเด็กและเยาวชนจำนวนมาก ตกเป็นเหยื่อจากความไม่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ในการนำกัญชา กัญชง มาใช้อย่างไม่เหมาะสม ดังนั้น หากเพิ่ม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีความใกล้ชิดกับเด็กและเยาวชน เข้าไปเป็นกรรมการ จะช่วยให้การขับเคลื่อนนโยบายและการกำหนดมาตรการต่าง ๆ ของคณะกรรมการ เป็นไปอย่างรอบด้านและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น - กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วยบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญทางการแพทย์และได้รับการเสนอชื่อโดยแพทยสภา ไม่ใช่การแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขโดยตรง เพื่อให้กรรมการมีความเป็นอิสระในการแสดงความคิดเห็น และลดสัดส่วนของคณะกรรมการที่เป็นข้าราชการหรือบุคคลภายใต้กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งอาจมีผลต่อความเป็นกลางในการตัดสินใจ นอกจากนี้ ควรมีผู้เชี่ยวชาญด้านจิตเวชใน

ประเด็นคำถาม		เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	ความเห็นเพิ่มเติม/ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ
				<p>คณะกรรมการ เพื่อให้การพิจารณาครอบคลุมถึงผลกระทบต่อสุขภาพจิต เช่น ความเสี่ยงต่อการเกิดภาวะของโรคจิตและโรคจิตเภท (Psychosis and Schizophrenia)</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ขอแก้ไขเป็น "...ในจำนวนนี้ให้แต่งตั้ง จากภาคเอกชนไม่เกินสามคน" - องค์ประกอบของคณะกรรมการ เสนอ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็น ประธานคณะกรรมการกัญชา กัญชง - ร่างมาตรา ๙ ไม่ควรจำกัดอายุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เมื่อบรรลุนิติภาวะถือว่าเหมาะสมแล้ว - ข้อสังเกตร่างมาตรา ๑๒ (๒) การกำหนดมาตรการส่งเสริมด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และประโยชน์อื่นๆ ซึ่งมีได้จำกัดเพื่อทางการแพทย์ วิจัยหรือวิทยาศาสตร์ เท่านั้น จะสอดคล้องกับอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. ๑๙๖๑ หรือไม่
๕	<p>ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับความในหมวด ๓ การขออนุญาตและการอนุญาต (มาตรา ๑๕-๒๔)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เห็นด้วย จำนวน ๓๑๖ ราย - ผู้ไม่เห็นด้วย จำนวน ๑๑๓ ราย 	๗๓	๒๗	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เห็นด้วยกับร่างมาตรา ๑๕ การเพาะปลูกไม่จำเป็นต้องขออนุญาต เนื่องจากมีประชาชนชาวม้งที่ปลูกเป็นประเพณีของเขา และอาจมีผู้ที่ปลูกด้วยความชอบเนื่องจากกัญชาก็เป็นพืชที่มีเสน่ห์และสวยงาม หรือปลูกใช้ส่วนตัว ดังนั้นไม่ต้องขออนุญาตปลูกแต่ให้ขออนุญาตจำหน่ายสำหรับผู้ที่ต้องการเพาะปลูกเพื่อการค้า - ร่างมาตรา ๑๕ ควรเพิ่มเงื่อนไขให้ผู้ขอใบอนุญาตต้องมีความรู้เกี่ยวกับการใช้กัญชาในทางการแพทย์หรือการเกษตร และกำหนดให้มีการตรวจสอบประวัติทางกฎหมายอย่างละเอียด เพื่อป้องกันการนำกัญชาไปใช้ในทางที่ผิดกฎหมาย - ร่างมาตรา ๑๕ ควรกำหนดเป็นเงื่อนไขสำหรับผู้ที่จะเพาะปลูก ต้องได้รับความเห็นชอบจากบ้านเรือนที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง - ร่างมาตรา ๑๖ ควรเพิ่ม การผลิตยาปรุงเฉพาะรายของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และหมอพื้นบ้าน - ร่างมาตรา ๑๖ (๒) ควรเพิ่ม ผู้ประกอบวิชาชีพสัตวแพทย์ ซึ่งอาจมีความจำเป็นต้องใช้กับสัตว์ป่วย และผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม - เห็นด้วยบางส่วน ควรให้สิทธิแก่ผู้ปลูกไว้ใช้เองเพื่อโอกาสพึ่งพาตนเองด้านการรักษาป้องกันโรคภัย - ควรแบ่งขนาดพื้นที่การเพาะปลูกในร่างมาตรา ๑๗ เป็น ๔ ขนาด โดยเพิ่มการปลูกในครัวเรือน (ขนาดไม่เกิน ๕-๑๐ ตารางเมตร) สำหรับการใช้ในครัวเรือน ซึ่งอาจใช้การขออนุญาตโดยการจดแจ้ง หรือยกเว้นการขออนุญาต - ร่างมาตรา ๑๘ การนำเข้าและส่งออก ควรเพิ่มระบบการตรวจสอบและติดตามผลิตภัณฑ์กัญชาที่นำเข้าและส่งออก เช่น การติดตามด้วยระบบดิจิทัล (Digital Tracking System) และการรายงานปริมาณและสถานที่ปลายทางอย่างชัดเจน

ประเด็นคำถาม		เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	ความเห็นเพิ่มเติม/ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ
				<ul style="list-style-type: none"> - ข้อสังเกต ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่กำหนดวัตถุประสงค์ของการขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๕ จึงเปิดกว้างให้ประชาชนขออนุญาตเพื่อวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ได้ ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษฯ ที่กำหนดให้เพาะปลูกกัญชาและใช้กัญชาเพื่อวัตถุประสงค์ทางการแพทย์ วิจัย หรือวิทยาศาสตร์ - ข้อสงสัย ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้การผลิต ส่งออก หรือจำหน่ายส่วนของราก กิ่ง ก้าน ใบ ลำต้น หรือเมล็ด ของกัญชา หรือกัญชง ไม่ต้องขอรับใบอนุญาต ทั้ง ๆ ที่ทุกส่วนของต้นกัญชาและกัญชงมีสาร THC ด้วยกันทั้งนั้น แต่อาจมีปริมาณ THC มากน้อยแตกต่างกันออกไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ใบที่ติดกับช่อดอกของกัญชาหรือกัญชงที่เป็นส่วนที่มีปริมาณ THC สูงเช่นเดียวกับช่อดอก เหตุใดกรณีนำเข้าส่วนของราก กิ่ง ก้าน ใบ ลำต้น หรือเมล็ด ของกัญชา หรือกัญชงจึงไม่ได้รับยกเว้นไม่ต้องขออนุญาต - ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเพาะปลูกสูงเกินไป เป็นภาระแก่ประชาชนและเป็นการจำกัดสิทธิให้กลุ่มทุนในการแสวงหาประโยชน์จากกัญชา กัญชง - ควรเพิ่มการอนุญาตให้ประชาชนปลูกเพื่อใช้ในครัวเรือนได้ โดยอาจจำกัดจำนวนต้น และสามารถทำตามภูมิปัญญาของชาวบ้าน
๖	<p>ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับความในหมวด ๔ หน้า ๓ ของผู้รับอนุญาต (มาตรา ๒๕-๒๖)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เห็นด้วย จำนวน ๓๔๑ ราย - ผู้ไม่เห็นด้วย จำนวน ๘๘ ราย 	๕๕	๔๕	<ul style="list-style-type: none"> - เสนอให้เพิ่มหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการจัดการของเสียและมลพิษจากการปลูกกัญชาและกัญชง จัดทำระบบการจัดการข้อมูลและการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability System) ในรูปแบบดิจิทัล เพื่อให้สามารถติดตามแหล่งที่มาของกัญชาและกัญชงได้อย่างครบถ้วน ตั้งแต่การเพาะปลูกไปจนถึงการจำหน่าย รวมถึงการรายงานข้อมูลการเคลื่อนไหวของสินค้าและปริมาณการใช้ในทางการแพทย์อย่างชัดเจน เพื่อเพิ่มความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ง่ายขึ้น - เสนอให้กำหนดหน้าที่ของผู้รับอนุญาตเรื่องการขาย โดยต้องขายแก่ผู้ที่มีใบอนุญาตเท่านั้น - เห็นด้วยบางส่วน แต่น่าจะมีมาตราสำหรับการศึกษาวิจัยด้วย จะได้เป็นช่องทางที่ไม่เกี่ยวข้องกับช่องทางปกติ เพื่อให้การพัฒนาพันธุ์ได้ดี ทันต่อการใช้ทางการแพทย์ที่หลากหลายได้ - ไม่เห็นด้วยกับ มาตรา ๒๕ ผู้รับอนุญาต ต้องจัดให้มีสถานที่เพาะปลูกที่ห่างไกลจากชุมชน สวนสาธารณะ วัด โรงเรียน ห้างสรรพสินค้าขนาดเล็ก/กลาง/ใหญ่ สถานที่ที่มีคนพลุกพล่าน ในรัศมีไม่น้อยกว่า ๒ กิโลเมตร - ไม่เห็นด้วยร่างมาตรา ๒๖ เนื่องจากร่างมาตรา ๔๖ จำกัดสิทธิการเข้าถึงกัญชาของประชาชน
๗	<p>ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับความในหมวด ๕ การพักใช้ใบอนุญาต การเพิกถอนใบอนุญาต และการเลิกกิจการ (มาตรา ๒๗-๓๕)</p>	๗๘	๒๒	<ul style="list-style-type: none"> - เห็นด้วยกับหลักการในหมวด ๕ เนื่องจากเป็นมาตรการที่ช่วยควบคุมและกำกับดูแลการดำเนินกิจการกัญชาและกัญชงให้เป็นไปตามกฎหมาย และป้องกันการกระทำผิดที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสังคม แต่เห็นควรให้มีการกำหนดขั้นตอนการแจ้งเตือนและระยะเวลาในการแก้ไขปัญหาก่อนการพักใช้ใบอนุญาต เพื่อให้ผู้รับอนุญาตมีโอกาสรับปรับปรุงการดำเนินงานและเกิดความเป็นธรรมในการบังคับใช้กฎหมาย ควรมีการ

ประเด็นคำถาม		เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	ความเห็นเพิ่มเติม/ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ
	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เห็นด้วย จำนวน ๓๓๗ ราย - ผู้ไม่เห็นด้วย จำนวน ๙๒ ราย 			<p>กำหนดเกณฑ์การเพิกถอนใบอนุญาตที่ชัดเจน และการตรวจสอบโดยคณะกรรมการที่มีความเป็นกลาง ก่อนการตัดสินใจเพิกถอนใบอนุญาต เพื่อป้องกันการใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม ควรเพิ่มรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินและผลิตภัณฑ์ที่เหลืออยู่ในกรณีเลิกกิจการ เช่น การทำลาย การย้ายไปยังสถานที่ปลอดภัย และการรายงานการเลิกกิจการอย่างครบถ้วน เพื่อให้สามารถตรวจสอบและติดตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรณีผู้กระทำการฝ่าฝืนตามพระราชบัญญัตินี้ ควรกำหนดให้บุคคลดังกล่าวไม่มีสิทธิขอใบอนุญาตอีก เนื่องจากหากละเมิดแล้วอาจส่งผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจได้ - ไม่เห็นด้วยกับร่างมาตรา ๒๘ โดยคำสั่งพักใช้ใบอนุญาต ควรกำหนดสูงสุดไม่เกินหกสิบวัน ซึ่งเป็นระยะเวลาที่เพียงพอต่อการแก้ไขความบกพร่องตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่แล้ว ระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นานเกินไป อาจทำให้เสียโอกาสทางธุรกิจและเปิดช่องให้เจ้าหน้าที่เรียกรับสินบนเพื่อแลกกับการลงโทษเบาบาง - กรณีที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต ควรมีผลรวมไปถึงสถานที่เดิมด้วย ไม่เช่นนั้นก็เป็นเพียงการเปลี่ยนเจ้าของ - กรณีผู้รับอนุญาตที่เลิกกิจการและประสงค์จะหน่ายกัญชา กัญชง หรือสารสกัดที่เหลืออยู่ของตน เสนอให้สามารถจำหน่ายโดยไม่มีกำหนดระยะเวลาหลังเลิกกิจการ เพื่อความเป็นธรรมของเจ้าของกิจการ แต่อาจจะต้องมีตรวจสอบอย่างใกล้ชิด
๘	<p>ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับความในหมวด ๖ การโฆษณา (มาตรา ๓๖-๓๘)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เห็นด้วย จำนวน ๓๓๐ ราย - ผู้ไม่เห็นด้วย จำนวน ๙๙ ราย 	๗๖	๒๔	<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีการควบคุมข้อความการโฆษณา โดยต้องได้รับการอนุญาตก่อนโฆษณาเช่นเดียวกับยาหรือผลิตภัณฑ์สมุนไพร - ควรเพิ่มข้อกำหนดในการตรวจสอบเนื้อหาโฆษณาก่อนเผยแพร่ เพื่อป้องกันการโฆษณาที่อาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับสรรพคุณของกัญชา เช่น การอ้างว่าสามารถรักษาโรคได้โดยไม่มีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์รองรับ ควรมีการกำหนดบทลงโทษที่ชัดเจนและเข้มงวดสำหรับการโฆษณาที่ผิดกฎหมาย เช่น การปรับเงิน การระงับใบอนุญาต และการสั่งปิดกิจการชั่วคราว หากพบว่ามีโฆษณาที่เป็นอันตรายต่อสังคม ควรควบคุมการโฆษณาในสื่อออนไลน์และโซเชียลมีเดียอย่างเข้มงวด เนื่องจากเป็นช่องทางที่เข้าถึงกลุ่มเยาวชนและประชาชนได้ง่าย ควรมีมาตรการในการตรวจสอบและระงับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมอย่างรวดเร็ว ควรมีการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับข้อเท็จจริงในการใช้กัญชาและกัญชง รวมถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เพื่อป้องกันการหลงเชื่อและการใช้กัญชาในทางที่ผิด - การโฆษณาในทางการแพทย์เห็นควรทำได้ แต่ก็ต้องบอกถึงข้อเสียของกัญชาที่มีผลต่อร่างกายด้วย
๙	<p>ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับความในหมวด ๗ การอุทธรณ์ (มาตรา ๓๙-๔๑)</p>	๗๘	๒๒	<ul style="list-style-type: none"> - เห็นด้วยว่ากฎหมายให้อิสระแก่ผู้ที่ได้รับคำสั่งไม่เห็นด้วยในการยื่นอุทธรณ์ ถือเป็น การสร้างความยุติธรรม เพราะให้สิทธิแก่ผู้ที่ถูกเพิกถอนหรือพักใช้ใบอนุญาตในการโต้แย้งและชี้แจง สิ่งนี้ช่วยทำให้กระบวนการบังคับใช้กฎหมายโปร่งใสและตรวจสอบได้ ช่องทางอุทธรณ์จึงมีความสำคัญในการป้องกันความไม่เป็นธรรมจากการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่

ประเด็นคำถาม		เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	ความเห็นเพิ่มเติม/ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ
	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เห็นด้วย จำนวน ๓๓๘ ราย - ผู้ไม่เห็นด้วย จำนวน ๙๑ ราย 			<ul style="list-style-type: none"> - เห็นด้วยกับการอุดหนุนและการให้อำนาจในการพิจารณาอย่างเด็ดขาดในการออกใบอนุญาตตามร่างมาตรา ๓๙-๔๑ - ไม่เห็นด้วยกับร่างมาตรา ๔๑ กฎหมายกำหนดระยะเวลาในการพิจารณานานเกินไป ทำให้ผู้ประกอบการสูญเสียโอกาสทางธุรกิจ ควรเปลี่ยนเป็นกรอบพิจารณาอุดหนุนเป็นสามสัปดาห์หรือน้อยกว่านั้น
๑๐	<p>ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับความในหมวด ๘ การคุ้มครองบุคคลซึ่งอาจได้รับอันตรายจากการบริโภคสุขภาพ กัญชง หรือสารสกัด และการป้องกันการใช้กัญชา กัญชง หรือสารสกัดในทางที่ผิด (มาตรา ๔๒-๔๙)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เห็นด้วย จำนวน ๒๔๐ ราย - ผู้ไม่เห็นด้วย จำนวน ๑๘๙ ราย 	๕๕	๔๕	<ul style="list-style-type: none"> - ร่างมาตรา ๔๔ สถานที่ห้ามจำหน่าย ควรระบุ ห้างสรรพสินค้า หรือ ศูนย์การค้าด้วย ควรเพิ่มเกี่ยวกับข้อกำหนด สถานที่เพาะปลูก - ร่างมาตรา ๔๓ ควรเพิ่มข้อความ ห้ามการลดราคาเพื่อประโยชน์ทางการค้า- ไม่ควรกำหนดให้ต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามร่างมาตรา ๔๖ เนื่องจากเป็นการสร้างความยุ่งยากให้ผู้ประสงค์จะใช้ แต่ควรกำหนดให้ผู้จำหน่ายต้องมีผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมมาจำหน่ายแทน - ร่างมาตรา ๔๖ (๑) ขอเสนอให้ผู้ผ่านการอบรมและสอบโดยสาธารณสุขว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการจ่ายกัญชาให้ประชาชน หรือผู้ที่เรียนจบหลักสูตรระยะยาว (ป ตรี ขึ้นไป) เกี่ยวกับกัญชาจากหลักสูตรของมหาวิทยาลัยในประเทศที่ได้รับการรับรอง เช่นหลักสูตร กัญชาเวชศาสตร์ สมุนไพรและกัญชาศาสตร์ กัญชาศาสตร์ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง - ร่างมาตรา ๔๙ (๑) เพื่อการรักษาโรค บำบัด... เห็นควรให้รวมถึงผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม (เภสัชกร) ด้วย - ควรมีการห้ามจำหน่ายกัญชาให้กับผู้มีประวัติหรืออยู่ในกลุ่มเสี่ยงของการเจ็บป่วยทางจิต เช่น ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคจิตเภท เนื่องจากการใช้กัญชามีความเกี่ยวข้องกับการกระตุ้นให้อาการทางจิตกำเริบ ซึ่งอาจทำให้อาการรุนแรงขึ้น การปกป้องกลุ่มเสี่ยงเหล่านี้จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องให้ความสนใจในร่างพระราชบัญญัติการใช้กัญชาในทางการแพทย์ - เห็นว่าเป็นการกีดกันและยกสิทธิการใช้ที่ควรเป็นสิทธิบุคคล โดยกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพเป็นผู้สั่งจ่าย - ไม่เห็นด้วยกับร่างมาตรา ๔๓ (๑) และร่างมาตรา ๔๖ เนื่องจากจำกัดสิทธิ์ในการเข้าถึงและวิธีการเข้าถึงกัญชาของประชาชน - ไม่เห็นด้วย เนื่องจากบทบัญญัติในหมวดนี้มีลักษณะที่ก่อให้เกิดความสับสนในการทำความเข้าใจและการบังคับใช้กฎหมาย เนื่องจากได้แยกข้อห้ามเกี่ยวกับการจำหน่ายกัญชา กัญชง และสารสกัดออกเป็นหลายกรณี อีกทั้งยังมีการอนุญาตให้มีการจำหน่ายกัญชาให้แก่บุคคลที่มีอายุเกินกว่า ๒๐ ปี ได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งกัญชายังถือเป็นยาเสพติดตามกฎหมายยาเสพติดระหว่างประเทศ เปิดช่องให้ร้านขายช็อคช็อกกัญชาเพื่อสันทนการสามารถดำเนินการได้โดยไม่ถือเป็นความผิดตามร่างมาตรา ๔๒

ประเด็นคำถาม		เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	ความเห็นเพิ่มเติม/ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ
๑๑	ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับความในหมวด ๙ พนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา ๕๐-๕๔) - ผู้เห็นด้วย จำนวน ๒๓๗ ราย - ผู้ไม่เห็นด้วย จำนวน ๑๙๒ ราย	๕๕	๔๕	<p>- เห็นด้วยอย่างมากเพราะพนักงานเจ้าหน้าที่มีบทบาทสำคัญในการตรวจสอบ ควบคุม และบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับกัญชาและกัญชง การให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าตรวจสอบพื้นที่ต่าง ๆ เช่น สถานที่เพาะปลูก ผลิต หรือจำหน่าย ช่วยให้สามารถตรวจพบการกระทำผิดได้ทันที นอกจากนี้ การกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวก็เป็นการสร้างความโปร่งใส และลดความเสี่ยงจากการใช้อำนาจในทางที่ผิด</p> <p>- ร่างมาตรา ๕๐ ไม่ควรจำกัดเฉพาะเวลาประกอบการ เพราะบางร้านอาจเปิดเฉพาะเวลากลางคืน ทำให้ตรวจสอบยาก</p> <p>- ร่างมาตรา ๕๐ (๑) กำหนดให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการเข้าไปในสถานที่เพาะปลูก สถานที่ผลิต สถานที่นำเข้า สถานที่ส่งออก สถานที่จำหน่าย...ในเวลาทำการของสถานที่นั้น...การกำหนดในลักษณะดังกล่าวอาจก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ เนื่องจากเวลาทำการของแต่ละสถานที่มีความแตกต่างกันไป จึงอาจเป็นช่องทางในการปฏิเสธหรือหลีกเลี่ยงการตรวจค้นของพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ กรณีดังกล่าวเห็นควรใช้ถ้อยคำว่า “ในเวลากลางวันระหว่างพระอาทิตย์ขึ้น ถึงพระอาทิตย์ตก” เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการตรวจค้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และประมวลกฎหมายยาเสพติด</p> <p>- เสนอให้เพิ่มการประกาศผลการตรวจสอบหรือวิเคราะห์ให้ประชาชนทราบ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค ในลักษณะเดียวกับพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๕๘ พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒</p> <p>- ส่วนใหญ่ไม่เห็นกับความในหมวด ๙ พนักงานเจ้าหน้าที่ เนื่องจากกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจมากเกินไป</p>
๑๒	ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับความในหมวด ๑๐ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๕๕-๗๓) - ผู้เห็นด้วย จำนวน ๒๓๒ ราย - ผู้ไม่เห็นด้วย จำนวน ๑๙๗ ราย	๕๔	๔๖	<p>- ควรเพิ่มระดับโทษให้เข้มงวดขึ้นสำหรับการกระทำที่มีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน เช่น การจำหน่ายผลิตภัณฑ์กัญชาที่มีสารปนเปื้อน หรือการโฆษณาที่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับสรรพคุณทางการแพทย์ของกัญชา ควรมีบทกำหนดโทษที่ชัดเจนสำหรับการละเมิดเงื่อนไขในการใช้กัญชาในทางการแพทย์ เช่น การใช้โดยไม่มีใบสั่งแพทย์ หรือการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้มาตรฐาน เพื่อป้องกันการใช้ในทางที่ไม่ถูกต้องและอาจเป็นอันตรายต่อผู้ป่วย ควรมีการกำหนดบทลงโทษที่เข้มงวดสำหรับการใช้กัญชาในทางที่ผิด เช่น การใช้ในสถานศึกษา การใช้ขณะขับรถ หรือการใช้ในที่สาธารณะ โดยเฉพาะในกรณีที่ผู้กระทำเป็นเยาวชนหรือผู้ที่มีประวัติการใช้สารเสพติด ควรมีการกำหนดมาตรการในการฟื้นฟูและติดตามพฤติกรรมหลังการพ้นโทษ สำหรับผู้ที่กระทำผิดเกี่ยวกับกัญชา เพื่อป้องกันการกระทำผิดซ้ำและช่วยให้ผู้กระทำผิดสามารถกลับสู่สังคมได้อย่างเหมาะสม</p> <p>- ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยเนื่องจากมีอัตราโทษที่สูงเกินไป</p>

ประเด็นคำถาม		เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	ความเห็นเพิ่มเติม/ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ
				<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เห็นด้วย การกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ที่มีใบอนุญาตแล้ว ควรจะลงโทษพักใช้ใบอนุญาตก่อน หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง จึงสั่งเพิกถอนใช้ใบอนุญาต และลงโทษปรับและจำคุกต่อไป โดยลดอัตราโทษปรับควรจะไม่เกินสองหมื่นถึงห้าหมื่นบาท และโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี - ไม่เห็นด้วยอัตราโทษสูงจนเกินไปกักขังเป็นพิษท้องถิ่นในประเทศไทยมาตั้งแต่ในอดีตและโบราณกาลนั้น เป็นต้นไม้ชนิดหนึ่งเช่นเดียวกันกับยาสูบการบังคับใช้มาตรการการลงโทษกระทำให้กักขังถูกมองว่าเป็นยาเสพติดเช่นเดิมไม่ต่างอะไรจากเดิม - ไม่เห็นด้วยกับความในหมวด ๑๐ บทกำหนดโทษ เนื่องจากการลงโทษที่ซ้ำซ้อนของผู้ที่รับอนุญาต โทษที่ร้ายแรงเกินความจำเป็น และควรลดลงมาให้สอดคล้องกับความเป็นจริง
๑๓	<p>ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับความในบทเฉพาะกาล (มาตรา ๗๔-๗๗)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เห็นด้วย จำนวน ๓๓๒ ราย - ผู้ไม่เห็นด้วย จำนวน ๙๗ ราย 	๗๗	๒๓	<ul style="list-style-type: none"> - เห็นด้วยเพราะช่วยให้การเปลี่ยนผ่านของการบังคับใช้กฎหมายใหม่เป็นไปอย่างราบรื่น กำหนดขั้นตอนการต่ออายุใบอนุญาตและสิทธิของผู้ประกอบการในช่วงเปลี่ยนผ่าน ทำให้ทุกอย่างมีระเบียบและไม่มีการตกหล่นในการดำเนินกิจการเกี่ยวกับกัญชาและกัญชง - ร่างมาตรา ๗๕ กำหนดคณะกรรมการพิจารณาศึกษาประโยชน์และผลกระทบฯ ต้องอิสระ โดยขอให้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ทำหน้าที่ในการสนับสนุนงบประมาณในการติดตามประเมิน และคัดเลือกคณะกรรมการติดตาม โดยกำหนดให้ทบวงระยะเวลาสองปีครึ่งและห้าปี - ร่างมาตรา ๗๗ (๑) ใบอนุญาตศึกษาวิจัยเดิม ไม่ควรให้จำหน่ายได้ - ร่างมาตรา ๗๗ มีผลเป็นการเลือกปฏิบัติระหว่างผู้ได้รับใบอนุญาตตามกฎหมาย ว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย กับผู้ยื่นขอรับใบอนุญาตตามร่างพระราชบัญญัตินี้ เนื่องจากหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ ประสงค์ให้บุคคลหนึ่งคนถ้าดำเนินการเพาะปลูก ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือขาย กัญชาหรือกัญชง ต้องยื่นขอรับใบอนุญาตแต่ละฉบับไป แต่ร่างมาตรา ๗๗ รองรับให้บุคคลหนึ่งคนใช้ใบอนุญาตหนึ่งใบรองรับการดำเนินการในหลายกรณี และยังต่อเนื่องไปถึงการต่ออายุใบอนุญาตตามร่างพระราชบัญญัตินี้อีกด้วย - อัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเพาะปลูกกัญชา กัญชง ควรแบ่งตามขนาดพื้นที่เพาะปลูก และแยกตามพื้นที่ปลูกกัญชา พื้นที่ปลูก

๔.๓ สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นเป็นหนังสือจากหน่วยงานอื่น

ลำดับ	หน่วยงาน	ความเห็นต่อร่าง		ความเห็นเพิ่มเติม/ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
๑	เครือข่ายเขียนอนาคตกรุงเทพฯ ไทย	-	-	<p>ร่างพระราชบัญญัติกัญชา กัญชง พ.ศ. ไม่เป็นธรรมหลายประการ โดยเสนอการวางหลักคิดเพื่อปรับแก้รายหมวดและมาตราต่อไป ดังนี้</p> <p><u>หลักการที่ ๑</u> ประเด็นการปลูก เพื่อให้สอดคล้องวัตถุประสงค์ ควรแบ่งเป็น ๒ รูปแบบ คือ ๑. การปลูกเพื่อส่งเสริมให้เกิดการใช้ในระบบภูมิปัญญาในครัวเรือน และ ๒. การปลูกเพื่อเศรษฐกิจ โดยมีกติกาแยกออกจากกันเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงการปลูกได้ เพื่อมิให้การใช้ในระบบภูมิปัญญาในครัวเรือนหายไป</p> <p><u>หลักการที่ ๒</u> ร่างฯ ละเมิดสิทธิพื้นฐานของประชาชนในการใช้กัญชา โดยกำหนดว่าการใช้กัญชาต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของผู้เชี่ยวชาญเท่านั้น และร่างฯ ไม่ได้กำหนดมาตรการคุ้มครองผู้บริโภคจากการสูบ โดยหลักการที่ถูกต้องคือ การใช้กัญชาเป็นสิทธิพื้นฐานแต่การใช้ต้องไม่กระทบต่อผู้อื่น</p> <p><u>หลักการที่ ๓</u> ประเด็นการกำหนดบทลงโทษ เป็นการกำหนดให้ผู้รับอนุญาตปลูกกัญชากัญชง ชำช้อน เช่น มาตรการทางปกครอง และโทษทางอาญา แต่ผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตปลูกกัญชากัญชงเพียงอย่างเดียว</p>

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจะนำผลการรับฟังความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกัญชา กัญชง พ.ศ. ต่อไป